

Izobraževanje zaposlenih pri obrtnikih

Tako kot delavci v združenem delu imajo tudi delavci pri obrtnikih pravico in obveznost, da se stalno izobražujejo

in s tem pridobivajo in izpopolnjujejo svojo strokovno usposobljenost glede na delovne potrebe in razvoj obrtne de-

lavnice. V ta namen deluje že od leta 1974 Medobčinski sklad za izobraževanje delavcev na področju samostoj-

nega osebnega dela Ljubljana, Miklošičeva 26, ki omogoča brezplačno izobraževanje delavcev pri obrtnikih v občinah: Grosuplje, Hrastnik, Kamnik, Kočevje, Litija, Ljubljana Bežigrad, Ljubljana Center, Ljubljana Moste-Polje, Ljubljana Šiška, Ljubljana Vič-Rudnik, Logatec, Ribnica, Trbovlje in Zagorje ob Savi. O možnostih izobraževanja delavcev prek sklada smo se pogovarjali s predsednikom predsedstva skupščine sklada Janezom Bončo, ki je delavec pri samostojnem gostincu v občini Ljubljana Šiška.

»Skladi so na pobudo sindikata ustanovili obrtniki in pri njih zaposleni delavci maja 1974. leta. V njem namensko združujejo sredstva po določenih kolektivnih pogodbah in s tem omogočajo izobraževanje delavcev za strokovnejše opravljanje del in nalog. To omogoča doseganje boljših rezultatov svojega in skupnega dela v obratovalnicah samostojnih obrtnikov. Sedaj je v skladu okrog 7500 delavcev in delavk«, je razkril osnovne podatke o skladu in spregovoril še o njegovi samoupravni organiziranosti. Sklad vodi skupaj obrtniki in delavci, zaposleni pri obrtnikih. Tako sestavljajo skupščino sklada in odbor samoupravne kontrole sklada delegati, ki jih izvolijo obrtniki in delavci v osnovnih organizacijah zveze sindikatov delavcev pri obrtnikih. Skupščina šteje 30 članov, od tega 16 delavcev in 14 obrtnikov. Odbor samoupravne kontrole sestavljajo 4 delavci in 3 obrtniki. Skupščina ima predsedstvo, sestavljeno iz 5 delavcev in 4 obrtnikov ter 3-člansko komisijo za izobraževanje.

»Ze sam naziv okvirno opredeli namen sklada. Nam lahko dopolnite to osnovno informacijo?

»Osnovni namen sklada je omogočanje izobraževanja delavcev tako, da sklad sam organizira nekatere oblike izobraževanja ali pa delavcu, ki se izobražuje, povrne določene stroške.

Tako sklad delavcu, ki se po predhodno sklenjenem dogovoru izobražuje za potrebe dela v obratovalnici,

kjer je zaposlen, praviloma povrne celotne stroške vpisnine in šolnine, stroške prevoza, obveznih učnih knjig in pripomočkov, nadomestilo bruto osebnega dohodka za čas izobraževanja oziroma opravljanje izpitov in morebitne druge stroške, ki jih ima z izobraževanjem. Delavcem, ki se izobražujejo iz lastnega interesa, pa sklad povrne stroške vpisnine in šolnine, izjemoma pa tudi druge stroške, če komisija za izobraževanje ugotovi, da bi bilo to potrebno iz socialnih razlogov.

Sklad omogoča tudi družbenopolitično izobraževanje delavcev oziroma delegatov, izvoljenih v organe sklada, krajevnih skupnosti, samoupravnih interesnih skupnosti, družbenopolitičnih skupnosti in organizacij.

Sklad tudi omogoča delavcem, da spoznajo strokovne dosežke in pogoje dela v sorodnih organizacijah združenega dela ter razvoj tehnologije doma in po svetu. Zato organizira strokovne ekskurzije, obiske strokov-

nih sejmov ali pa za te namene zagotovi sredstva osnovnim organizacijam sindikata delavcev pri obrtnikih in občinski obrtnim združenjem.

V zadnjih štirih letih financira sklad za izobraževanje posebno glasilo Delavec v samostojnem osebnem delu, s katerim skušamo o svojem delu seznaniti čim širši krog delavcev. Delavci ga dobivajo brezplačno na naslov obrtne delavnice. Zlat pa povratne informacije kažejo, da ga nekateri ne dobijo, številni pa ne berejo. Zato se poslužujemo tudi drugih sredstev javnega obveščanja, in sicer predvsem Radia GLAS LJUBLJANE, Radia Trbovlje in občinskih glasil SZDL.

Kje pa delavci pri obrtnikih lahko dobijo najbolj neposredne informacije o skladu?

»V osnovnih organizacijah zveze sindikatov delavcev na področju samostojnega osebnega dela, v občinskih obrtnih združenjih, v posameznih sekcijah pri občinskih združenjih ter predvsem na sedežu sklada na Miklošičevi 26 v Ljubljani ali po telefonu 312-533, vsak dan od 9. — 11. in od 13. — 15.«

-sj-

Oddelek za LO je v letošnjem letu podelil nabornikom vojaške knjižnice drugače kot doslej. Vse fante, ki bodo odšli naslednje leto na služenje vojaškega roka so povabili na razgovor. Seznanili so jih z bistvenimi podatki, odgovarjali na njihova vprašanja in jim slovesno podelili vojaške knjižice (foto: L. Rozman)

Pojav mikrosporije v občini Grosuplje

Glivična kožna bolezen mikrosporije je razširjena po vsem svetu, pri nas v Sloveniji pa se je do sedaj pojavljala le občasno.

Večji problem je postala v zadnjih dveh letih, predvsem na območju mesta Ljubljane in okolici. V občini Grosuplje so do danes registrirani 3 primeri te bolezni (1982, 1986, 1987). To zaenkrat ni kritično, vendar je nujno, da se prebivalstvo seznani s to glivično boleznijo.

Mikrosporija je površinska dermatofitoza, ki jo povzroča gliva *microsporum canis*. Gliva raste izključno na odmrlih celicah živega organizma (koža, deli dlake, lasje). Bolezen se prenaša predvsem z direktnim kontaktom. Ljudje, posebno otroci se okužijo, ko božajo in pestujejo bolno žival. Večina ljudi se inficira v stiku z mačkami, posebno potepuški.

Bolezen, ki poteka tipično, spoznamo po brezdlakavih, večinoma okroglih in navadno nesrbečih zaplatah velikosti manjšega ali večjega kovanca, zlasti na koži glave.

Sčasoma pride v središču teh procesov do ozdravitve, zato so podobni prstancu ali obročku. Žal pa bolezen poteka tudi atipično, zlasti pri starejših živalih, prav te pa zaradi navidezne zdravja najbolj ogrožajo ljudi.

Ugotavljanje bolezni je pri živalih možno na več načinov, mikroskopski pregled ostružkov kože in dlak, osvetljevanje z ultravijolično svetilko — glive oddajajo svetlobo itd.

Bolezen je sicer ozdravljiva, vendar je zdravljenje dolgotrajno in komplicirano, ker mačke nerade uživajo tablete — zdravilo na je v obliki le-teh.

Pri človeku opazimo bolezenska žarišča na gladki koži, lahko pa, čeprav mnogo redkeje, tudi na lasišču. Številna za kovanec velika okrogla žarišča, v predelu katerih je koža pordela in se posebno ob robu drobno lušči. Bolezenska žarišča vidimo na odkritih delih telesa, kot so obraz, vrat, roka, odlaht, nadlaht, lahko pa tudi na prsih in nogah.

Pri majhnih otrocih se bolezen lahko pojavi tudi na lasišču.

Zdravljenje poteka na enak način in z istim preparatom kot pri živalih in je sorazmerno dolgotrajno.

Preventiva: Prosvetljevanje ljudi in predvsem skrb staršev, ki morajo svoje otroke svariti pred stiki z neznanimi živalmi.

Občinski inšpektorat
Rozalija Fuchs, dr. vet. med.

Odgovori na delegatska vprašanja, pobude in predloge

Delegat KS Spodnja Slivnica je na 13. seji skupščine zbora KS postavil naslednje vprašanje:

1. Na kakšen način se dobi natančne sezname stalno ali začasno prijavljenih oseb v KS?

2. Kdo vodi nadzor nad neprijavljenimi prebivalci v KS?

1. Register stalnega prebivalstva v občini in razvid začasnega prebivalstva vodi pristojni organ — Oddelek za notranje zadeve. V kolikor KS potrebuje točne sezname stalno prijavljenih oseb na območju občine Grosuplje (za vsako naselje posebej, za vsako KS, po starostni strukturi itd.) lahko upravni organ zaprosi Zavod SR Slovenije za statistiko, ki vodi evidenco stalno prijavljenih prebivalcev v SR Sloveniji — centralni register prebivalstva, da nam izdela ustrezni seznam. Zavod to računa, zato vse stroške nosi tisti, ki seznane potrebuje. KS ali kak drug organ oziroma organizacija. Upravni organ občine Grosuplje vodi register prebivalstva ročno, Zavod SRS za statistiko računalniško, zato se podatki dobijo hitreje, skrajša, postopek za izdelavo seznama je pri Zavodu veliko bolj ekonomičen.

Pripominjamo, da so podatki aktualni zelo malo časa, ker se fluktuacija, oz. migracija prebivalstva vsakodnevno spreminja (naravna — smrti, rojstva oz. selivena).

Seznam začasno prijavljenih oseb za območje občine Grosuplje izdela Oddelek za notranje zadeve. Tudi ta seznam je aktualen malo časa, ker je migracija začasno prijavljenih oseb še večja kot pri stalnem prebivalstvu.

Vsekakor pa bi bili sezname lažje dosegljivi in cenejši, če bi imel Oddelek za notranje zadeve avtomatsko obdelavo podatkov — terminal. Mesečno ali vsaj polletno bi lahko za vsako KS v občini izdelali sezname vseh prebivalcev.

2. Zaradi zagotovitve točnih evidenc o stanju in gibanju ter o nastavitvi občanov imajo organizacije združenega dela, druge samoupravne organizacije in skupnosti, državni organi, hišni sveti in drugi organi hišne samouprave, društva in občani pravico in dolžnost skrbeti za dosledno izvajanje določb s področja prijave in odjave občanov.

Iz tega izhaja, da je prijava in odjava stalnega prebivališča in prijava spremembe naslova stanovanja obvezna za vse občane, kakor se v nekem naselju stalno naseljuje oz. za stalno odseljuje ali spremeni naslov stanovanja v tistem kraju.

Vsako tako spremembo je občan, starejši od 15 let, ki je po drugih predpisih pridobil popolno poslovno sposobnost, dolžan prijaviti oz. odjaviti sam. Občane, stare manj kot 17 let, pa so dolžni prijaviti oz. odjaviti starši ali skrbniki ali tisti, pri katerih prebivajo, v osmih dneh od nastavitve oz. spremembe naslova. Stalno prebivališče je potrebno odjaviti, preden se ga zapusti.

Občane, ki se vselijo v stanovanjske objekte oz. stanovanje, pa so hišni sveti, drugi organi hišne samouprave oz. stanodajalci dolžni napotiti, naj prijavijo oz. odjavijo stalno prebivališče pri pristojnem matičnem uradu. Ti organi imajo tudi pravico preveriti, ali so občani izpolnili to dolžnost.

Občinski organ za notranje zadeve in postaja milice nadzorujeta, kako organizacije, in občani izvršujejo predpise iz prijavo-odjavnega področja.

ODDELEK ZA NOTRANJE ZADEVE

1. Delegatska pobuda KS Staro apno je bila posredovana izvršnim organom SO Ljubljana Vič-Rudnik. Razgovori so še v teku, odgovor bo dan na eni izmed naslednjih sej.

2. Odgovor Komunalnega podjetja Ljubljana, sanitarnega inšpektorja občine Grosuplje in stališče Izvršnega sveta SO Grosuplje v zvezi z delegatskim vprašanjem DO Iskra, TOZD tovarna stikalnih in zaščitnih elementov Dobropolje v zvezi vplivom kamnoloma Predstruge (delegat Ignac Suštar). Vprašanje se je glasilo:

Predvideva se razširitev kamnoloma v Predstrugah. Kamnolom je trenutno glavni onesnaževalec v KS Videm-Dobropolje in v primeru razširitve kamnoloma bo le še večji.

Pri miniranju in drobljenju kamna se pojavlja veliko prahu, ki se počasi poseja v okolici. Prah se kot element onesnaženja pojavlja tudi v prostorih ISKRE in vpliva na kvaliteto naših proizvodov (prehodna upornost na kontaktnih relejih).

Ker se v perspektivi predvideva proizvodnja miniaturnih relejev, ki so še bolj občutljivi na prah, se sprašujemo, kaj je pomembnejše za družbo kot celoto: ali kamnolom, ki trenutno zaposluje 15 do 20 ljudi ali ISKRA s 360 zaposlenimi in s trenutno dobrimi poslovnimi rezultati?

Pojasnilo Komunalnega podjetja Ljubljana:

Bodoča sodobna tehnologija pridobivanja in predelave kamenine bo ustrezala vsem veljavnim tehničnim in drugim predpisom za varovanje okolja, tako tudi

glede prahu. Iz dosedanjih meritev prašne usedline Centra za ekologijo in toksikologijo Zavoda SR Slovenije za varstvo pri delu Ljubljana v kamnolomu in njegovi najbližji naseljeni okolici izhaja, da ni vsebnosti prahu v ozračju, ki bi presegala zakonsko dovoljene meje za stanovanjsko naselje in za samo delovno okolje v kamnolomu.

Na predvideno proizvodnjo miniaturnih relejev v tovarni Iskra Predstruge prah, ki je sicer vedno prisoten v zraku, ne more vplivati, ker se mora proizvodnja tako občutljivih naprav opravljanje v ustrezno klimatiziranih prostorih. Za morebitna dodatna pojasnila smo na razpolago.

Odgovor sanitarne inšpekcije občine Grosuplje:

Dne 26. 8. 1981 je Zavod za varstvo pri delu SR Slovenije, Ljubljana, Bohoričeva 22 a na predhodno zahtevo Občinske sanitarne inšpekcije podal na podlagi predhodnih meritev svoje strokovno mnenje glede onesnaževanja človekovega okolja s strani KP Ljubljana, kamnolom Predstruge.

Iz poročila oz. strokovnega mnenja št. 81/216 je razvidno, da komisija prahu v sosednje bivalno okolje na nobenem od merjenih mest ni bila višja od dovoljene vrednosti.

Omenjeno strokovno mnenje je bilo pogoj za izdajo poprejšnjega soglasja Občinske sanitarne inšpekcije k domoljenju za izkoriščanje kamnoloma Predstruge.

Kamnolom je bil v času meritev polno obremenjen in kapaciteta izkoriščanja rudnin se do danes ni povečala. V kolikor se bo načrtovalo večje izkoriščanje, bo organ sanitarne inšpekcije zahteval pred izdajo poprejšnjega soglasja novo študijo oz. meritve elementov onesnaževanja sosednjega okolja.

Od upravitelja kamnoloma bomo zahtevali, da bo zagotovil od pooblaščenega Zavoda izvedbo kontrole meritev sedanje komisije prašnih delcev v sosednje bivalno okolje.

Stališče Izvršnega sveta SO Grosuplje:

V dolgoročnem in srednjeročnem planu občine Grosuplje je bilo po javni razpravi tudi v Dobropolju opredeljena lokacija z rezervatom za kamnolom Predstruge, določena je bila namenska raba ostalih površin tudi za poselitve in območje delovne organizacije ISKRE v Predstrugah. Na podlagi dosedanj znanih programov in dejavnosti je prevladovalo strokovno mnenje, da je ob upoštevanju zakonskih določil potrebno varstvo okolja predvsem v kamnolomu lahko pa še na območju Predstruge na plansko določenih lokacijah obstajajo in razvijajo vse štiri osnovne dejavnosti: kmetijstvo, poselitve, delovna organizacija ISKRA in kamnolom.

Ob dopolnitvi dolgoročnega plana s krajinsko zasnovo dobropoljske doline, ki je v izdelavi, bo možno vplivati na spremembo ali dopolnitev smeri širitev posameznih dejavnosti v prostoru, v obsegu in načinu, ki ga dopuščajo obstoječe razmere. Zainteresirani smo, da se v tem prostoru razvijajo vse obstoječe dejavnosti, seveda upoštevajoč sedanje pogoje delovanja.

V kolikor bi se ob nastajanju novih razvojnih programov izkazalo, da nove dejavnosti v tem prostoru niso medsebojno združljive, se bomo morali v postopku usklajevanja in sprejemanja planskih dokumentov opredeliti za prednostne dejavnosti. Poleg zagotovitve normalnih bivalnih pogojev iz kmetijstva je vsekakor najpomembnejši nadaljnji razvoj ISKRE, TOZD-a Tovarne stikalnih in zaščitnih elementov Dobropolje.

3. Odgovor Oddeleka za urbanizem in gradbene zadeve na delegatsko vprašanje KS Šmarje-Sap:

Delegat Marko Fric je na seji skupščine postavil vprašanje zakaj zaizdatni načrt Tlake ni bil javno razgrnjen. Delegacija je ugotovila, da je bila 18. avgusta 1987 objavljena odredba o javni razgrnitvi osnutka ZT Tlake. Po odredbi je rok razgrnitve 30 dni, ta naj bi že potekel, razgrnitve pa še ni bilo.

Odredba Izvršnega sveta Skupščine občine Grosuplje za javno razgrnitve osnutka Zaizdatnega načrta Tlake je bila sprejeta 18. avgusta 1987. Ta odredba je pričela veljati od objave v Uradnem listu SRS, to je od 18. septembra 1987 in ne 18. avgusta, kot pomotoma trdi delegacija KS Šmarje-Sap (Uradni list SRS št. 35/77, z dne 18. 9. 1987). Takoj po objavi v Uradnem listu je Oddelek za urbanizem in gradbene zadeve občine Grosuplje kompletiral gradivo na osnutek ZN Tlake in ga poslal v KS Šmarje-Sap.

Na oddelek za urbanizem in gradbene zadeve so bili materiali na ogled ves čas od 18. 9. 1987 naprej. Javna razgrnitev je trajala do 19. oktobra 1987.

V skladu z zakonom je v času javne razgrnitve KS Šmarje-Sap organizirala javno razpravo, ki je bila 8. oktobra 1987. Krajevni skupnosti bo posredovan tudi predlog zaizdatnega načrta z odgovori na pripombe iz javne razprave, po potrebi pa tudi z dodatnimi strokovnimi preveritvami.

4. Odgovor ZCP DO Centralni inženiring Ljubljana na delegatsko vprašanje KS Višnja gora v zvezi s stanjem na cesti R-331 Višnja

gora — Ivančna gorica:

Razmere na 3,6 km dolgem odseku regionalne ceste R-331 Višnja gora — Ivančna gorica so poznane tako vzdrževalcu kakor Skupnosti za ceste Slovenije oz. DO Cestni inženiring, ki opravlja posle investitorja pri gradnji Dolenjske avtoceste.

Že v soglasju ES Višnja gora k gradnji avtoceste in prestavitvi pokopališča v Višnji gori in v sporazumu med Skupnostjo za ceste Slovenije in ES Višnja gora je s strani investitorja sprejeta obveza, da se v sklopu gradnje uredi odsek ceste R-331.

Za odsek avtoceste Višnja gora — Ivančna gorica je v izdelavi projekta dokumentacija in v tej dokumentaciji bo obdelan tudi predmetni odsek regionalne, ki bo delno, glede na potek avtoceste, deviran. V izdani lokacijski odločbi bodo točno določeni potek, širine, priključki in ostali elementi, tako da bi predhodno urejanje te ceste brez projektov pomenilo neracionalno trošenje sredstev ne glede na dejstvo, da nam bi upravni organi delo brez lokacijskega in gradbenega dovoljenja takoj ustavili. Vzporedna povezava Višnje gore z Ivančno gorico bo torej izvedena v sklopu gradnje avtoceste med Višnjo goro in Ivančno gorico.

5. Odgovor Skupnosti za ceste občine Grosuplje na delegatsko vprašanje delegacije DO Iskra, TOZD Tovarne stikalnih in zaščitnih elementov Videm-Dobropolje v zvezi s cesto Mlačevo — Zdenska vas:

Skupnost za ceste občine Grosuplje zagotavlja sredstva za ureditev lokalnih cest na območju občine Grosuplje v vrednosti 50% od vrednosti del. Po Samoupravnem sporazumu o temeljih plana Skupnosti za ceste občine Grosuplje za obdobje 1986—1990 je rekonstrukcija ceste Peščenik — Polževo v temeljih plana pod št. B. V temeljih plana je določeno, da se v primeru zagotovitve finančnih sredstev s strani krajevnih skupnosti realizirajo tudi dela, ki v planu niso navedena kot prednostna (dela pod točko B).

Predračunska vrednost del na navedeni cesti je znašala 175.000.000 din. Vrednost asfalterstskih del je znašala 75.000.000 din. Skupnost za ceste Grosuplje je ta dela sofinancirala z zneskom 30.000.000 din v obliki kredita Stanovanjsko-komunalne banke Ljubljana, razliko sta zagotovila gradbeni odhod za cesto Polževo — Peščenik in Krajevna skupnost Višnja gora.

Regionalne ceste so po spremembi zakona v letu 1987 v pristojnosti Republiške skupnosti za ceste, ki edina zagotavlja sredstva za vse regionalne ceste v Sloveniji. Po prednostnem seznamu Republiške skupnosti za ceste je cesta R-375 Račna — Zdenska vas šele na 26. mestu, medtem ko je R-327 Mlačevo — Krka na 3. mestu. V tem srednjeročnem obdobju torej ni realno pričakovati izvedbo del na regionalni cesti Račna — Zdenska vas. Razen tega bo večina sredstev Republiške skupnosti za ceste v tem srednjeročnem obdobju porabljena za gradnjo avtoceste.

Skupnost za ceste Grosuplje in upravitelj ceste Cestno podjetje Ljubljana si bosta prizadevala, da se regionalna cesta R-375 Račna — Zdenska vas vnes v plane Republiške skupnosti za ceste za naslednje srednjeročno obdobje (1991—1995).

V primeru, da bi ureditev ceste financirala občinska SIS za ceste, bi morala krajevna skupnost zagotoviti določen sofinancerski delež. Vendar bi bilo tako urejanje ceste postopno, kajti SIS za ceste Grosuplje bi lahko letno zagotavljala le omejena sredstva glede na svoje finančne možnosti. V tem primeru bi bila tudi zmanjšana sredstva občinske SIS za ceste za urejanje lokalnih cest, kjer krajevne skupnosti prispevajo znaten delež sredstev (50%) in je na račun prispevka ES možno urediti precej lokalnih cest.

6. Odgovor Skupnosti za ceste občine Grosuplje na delegatsko vprašanje delegacije KS Videm-Dobropolje v zvezi s cesto Mlačevo — Zdenska vas:

V prvi polovici letošnjega leta so bila opravljena dela na ureditvi izogibalšč na R-375 na odseku Velika Račna — Čušperk. Dela na ureditvi izogibalšč so bila v skladu z dogovorom, razširjeni so bili odseki ceste, tako da je v zimskem času omogočena boljša prevoznost. Izogibalšča so napravljena na mestih, kjer se bo v kasnejši fazi, fazi rekonstrukcije klanca, cesta širila. V tej fazi ureditve izogibalšč je odvodnjavanje z le-teh urejeto tako, kot predvideva projekt rekonstrukcije klanca.

Ker KS Videm-Dobropolje meni, da delo na ureditvi čušperskega klanca ni izvedeno kvaliteto, bo komisija, ki jo bodo sestavljali:

- predstavnik Cestnega podjetja Ljubljana
 - predstavnik Skupnosti za ceste občine Grosuplje
 - predstavnik KS Videm-Dobropolje
 - predstavnik KS Račna
- pregledala in ugotovila kvaliteto izvedenega dela.